

Προσφωνήσεις

Το έτος που διανύουμε έχει ξεχωριστή βαρύτητα από άποψη της συλλογικής εθνικής μας μνήμης, γιατί κατ' αυτό οι πανέλληνες εορτάζουμε πανηγυρικά τη λαμπρή επέτειο της συμπλήρωσης διακοσίων ετών από την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1821 και τιμούμε με ευγνωμοσύνη τους αθάνατους ήρωες που πότισαν με το αίμα τους το δένδρο της ελευθερίας.

Μέσα στο πλαίσιο των εορτασμών δεν μπορεί ασφαλώς να απουσιάζει η Εκκλησία μας.

Είναι εύλογο και φυσικό εκείνη που μετείχε ενεργά ή πιο σωστά πρωτοστάτησε στον αγώνα και τον ενέπνευσε, να μετέχει τώρα αυτοδίκαια και στους εορτασμούς.

Ένας ολόκληρος λαός άντεξε τη μακραίωνη δοκιμασία της σκλαβιάς και διατήρησε την εθνοθρησκευτική του ταυτότητα, γιατί φυλάχθηκε από την στοργική μητέρα και τροφό του, την «Ελληνοσώτειρα» κατά τον ιστορικό Ζαμπέλιο, Ορθόδοξη Εκκλησία του, πού απέβη η σωστική κιβωτός η περιέχουσα το Γένος.

Αυτή χάρη στα λεγόμενα προνόμια που ο Πορθητής είχε εκχωρήσει από πολιτικό υπολογισμό στον εθναρχούντα Πατριάρχη, κατάφερε να διατηρήσει άσβεστο το καντήλι της ελπίδας, για τη νεκρανάσταση της πονεμένης Ρωμιοσύνης.

Με συνείδηση προφητικής ευθύνης απέβη όχι μόνον μητέρα και τροφός, αλλά και παιδαγωγός, που διεμόρφωσε τη συλλογική συνείδηση του νεοελληνικού έθνους και την σταθερή διάθεση για αντίσταση μέχρι να επιτευχθεί το μέγα «ποθούμενο» που προέλεγε προφητικά ο άγιος των σκλάβων, ο μεγάλος διδάχος της Τουρκοκρατίας, ο Πατροκοσμάς.

Έτσι σαν έφθασε το πλήρωμα του χρόνου με τη σημαία του Σταυρού ένας λαός ξεκίνησε με μια ψυχή τον αγώνα, την αγιασμένη και ευλογημένη επανάσταση, όπως την χαρακτηρίζει ο Φώτης Κόντογλου, **«για του Χριστού την πίστη την αγία και της πατρίδος την ελευθερία».**

Και που αλλού θα ταίριαζε να εορτάσουμε μια τέτοια αγιασμένη επανάσταση, παρά σε χώρους ιερούς και αγιασμένους από θυσίες;

Εδώ στο χώρο που βρισκόμαστε στο ιστορικό βασιλομονάστηρο του Οσίου Λουκά, πρωτόναψε στη Ρούμελη με κάθε επισημότητα η φλόγα της επανάστασης εκείνη την γλυκύτατη άνοιξη, την 27^η Μαρτίου 1821 με επικεφαλής τον ηρωϊκό εθνομάρτυρα Επίσκοπο Σαλώνων Ησαΐα, τον μυστικό συνδετικό κρίκο του Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄ με τη Φιλική Εταιρεία, τον αετό της Ρούμελης Αθανάσιο Διάκο και τον απόστολο των φιλικών Αθανάσιο Ζαρείφη και πολλούς άλλους αγωνιστές.

Στο Καθολικό τελέστηκε επίσημη δοξολογία ευλογήθηκαν οι σημαίες και τ' άρματα και όλοι, κλήρος, μοναχοί και λαός, ξεχύθηκαν στον αγώνα.

Την κορυφαία εκείνη ιστορική στιγμή το μοναστήρι μας έγινε ο κρατήρας του ηφαιστείου που αστραποβρόντησε και ξεχύθηκε η λάβα της ιερής οργής που θα επέφερε δια του πυρός την κάθαρση της τραγωδίας της μακραίωνης σκλαβιάς και αιχμαλωσίας.

Αυτό συνέβη και με όλα τα μοναστήρια της Βοιωτικής γης. Αναδείχθηκαν όχι μονάχα πνευματικά κέντρα, αλλά και «ακαθαίρετοι πύργοι» της ελευθερίας, κάστρα άπαρτα και ορμητήρια των κλεφταρματολών.

Αξίζει να επισημανθεί μια ιστορική λεπτομέρεια με εξαιρετικό συμβολισμό. Ο αγώνας που ξεκίνησε στο μέγα μοναστήρι του Οσίου Λουκά, τερματίσθηκε και πάλι σε μοναστήρι της Βοιωτίας.

Στην ιστορική Μονή του Αγίου Νικολάου Βρασταμίτας, όπου ο Δημήτριος Υψηλάντης είχε εγκαταστήσει το αρχηγείο του και από εκεί διεύθυνε τις επιχειρήσεις της τελευταίας μάχης, της Ελληνικής Επανάστασης, της μάχης της Πέτρας, την 13^η Σεπτεμβρίου του 1829, οι ηττηθέντες Τούρκοι υπέγραψαν συνθηκολόγηση και παράδοση.

Η σημασία της μάχης αυτής και της νίκης των Ελλήνων είναι τεράστια αφού αύξησε τα σύνορα της Ελλάδος μέχρι το ύψος των δυο κόλπων του Αμβρακικού και του Παγασητικού.

Έτσι επιβεβαιώνεται έμπρακτα η μαρτυρία του αγνού ήρωα και ευσεβέστατου στρατηγού Μακρυγιάννη για την τεράστια προσφορά της Εκκλησίας και ειδικά των ιερών μονών στον αγώνα: **«Τα μοναστήρια ήταν τα πρώτα προπύργια της επανάστασής μας. Οι περισσότεροι καλόγεροι σκοτώθηκαν στον αγώνα».**

Αλλά και ο εκ των ιδρυτών της Φιλικής Εταιρείας Εμμανουήλ Ξάνθος κατηγορηματικά ομολογεί: **«Τήν επανάστασιν ἐκίνησαν καί ἐνεψύχωσαν οἱ Κληρικοί, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ λαός δέν ἤθελε κινηθεῖ».**

Και το μοναστήρι τούτο που σήμερα ευρισκόμεθα εκλεκτοί και σεβαστοί προσκεκλημένοι, η Αγία Σοφιά της Ρούμελης, προσέφερε πάμπολλα στον αγώνα με κορυφαίο τη θυσία των μοναχών του και την καταστροφή των βιβλίων του που έγιναν φυσίγγια.

Κατά τον ιστορικό Γ. Κρέμο υπήρξε *«ού μόνον ἐστία καί ὀρμητήριον τῆς ἐπαναστάσεως ἀνεδείχθη ἡ μονή, ἀλλά καί σύμπαντα τά τέκνα αὐτῆς ἔταξεν ἐν τοῖς προμάχοις τῆς ἀγωνιζομένης πατρίδος»*, αλλά και στην προετοιμασία της επανάστασης *«.....αὐτοί δ' οἱ μονασταί εἰργάζοντο νύκτωρ καί καθ' ἡμέραν ἐν τοῖς ὑπογείοις τῆς μονῆς λαμπρύνοντες τά ὄπλα, δέοντες φυσέκια καί ὀχυροῦντες τήν μονήν*

***ἐπί προφάσει τῶν ἐπαπειλούντων αὐτὴν
κλεπτῶν καὶ στασιωτῶν (ζουρπάδων)» .***

Ἡ Ἐκκλησία, που αποδεδειγμένα ἀπὸ ἔγγραφα τῆς εποχῆς, στάθηκε ὁ μέγας αἰμοδότης καὶ τροφοδότης τοῦ αγώνα, ***προσέφερε κάτι πολὺ μεγαλύτερο καὶ πολὺτιμο, τὴν πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ θεμελίωση καὶ δικαίωση τῆς ἐπανάστασης.***

Ὁ Χριστὸς μας χάρισε τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία, τὴ βάση καὶ τὸ θεμέλιο κάθε ἐλευθερίας.

***«Τῇ ἐλευθερίᾳ ἧ Χριστὸς ὑμᾶς ἠλευθέρωσε
στήκετε καὶ μὴ ζυγῶ δουλείας περιπέσητε».***

Χωρὶς ἐσωτερικὴ πνευματικὴ ἐλευθερία, δὲν ὑπάρχει ἐγγύηση γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ, δηλαδὴ τὴν πολιτικὴ καὶ ἐθνικὴ ἐλευθερία.

Αυτή την ώρα αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω ειλικρινά και εγκάρδια τον εξοχώτατο κ. Προκόπη Παυλόπουλο, άνδρα με απαστράπτουσα προσωπική αίγλη, που εκόσμησε το ύπατο αξίωμα της Ελληνικής Πολιτείας και διακρίθηκε για τις επιδόσεις του σε επιστημονικό και πολιτικό επίπεδο.

Εξοχώτατε θερμώς εκφράζω την ευγνωμοσύνη μας για την εκ μέρους σας πρόθυμη αποδοχή της προσκλήσεώς μας να είσθε σήμερα ο κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσής μας αυτής. Ο λόγος Σας, γνωστός ανέκαθεν, είναι πάντοτε διδακτικός για τους νέους, στήριξη για τους παλαιότερους, φρονηματιστικός και αφυπνιστικός για όλους.

Ευχόμαστε εκ βάθους καρδίας και παρακαλούμε τον Θεό δια πρεσβειών του Οσίου και θεοφόρου πατρός ημών Λουκά, να Σας χαρίζει υγεία, προσωπική και οικογενειακή ευτυχία, ενδυνάμωση και φωτισμό στην πορεία της ζωής Σας.

Αισθάνομαι την ηθική υποχρέωση να ευχαριστήσω θερμά τους κατά πάντα σεβαστούς και πολυαγαπητούς αγίους Αρχιερείς, οι οποίοι άφησαν ασφαλώς σοβαρές υποχρεώσεις στις επαρχίες τους και κοσμούν με την παρουσία τους την αποψινή μας εκδήλωση.

Ευχαριστούμε τους αξιότιμους και αγαπητούς άρχοντες και εκπροσώπους όλων των αρχών, φορέων και συλλόγων της περιοχής, στους οποίους ευχόμαστε ενδυνάμωση και επιτυχία στο έργο τους.

Επισημαίνω ότι η εκδήλωσή μας αυτή επιστεγάζεται από την εξόχως βαρύνουσα παρουσία του πολυσεβάστου πνευματικού μας πατέρα, του **Προκαθημένου της Ελλαδικής Εκκλησίας, του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου**, Προέδρου της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό την ευλογία και αιγίδα της οποίας τελεί η παρούσα εκδήλωση.

Ευχαριστούμε για την πρόθυμη συμμετοχή της την βυζαντινή χορωδία «Γερμανός ο Μελωδός» της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος υπό τη διεύθυνση του Μουσικολογιωτάτου κ. Ανδρέα Ιωακείμ, η οποία θα καλύψει τη μουσική διάσταση της βραδιάς.

Θα ήταν λάθος και θα αποτελούσε αδικία εάν παρέλειπα να ευχαριστήσω για την φιλοξενία τον αγαπητό μας Καθηγούμενο π. Σεραφείμ και τους Πατέρες της Μονής και όλους όσους με τη συμμετοχή τους προσέφεραν χρόνο και κόπο κατά την οργάνωση της αποψινής εκδήλωσης.

Σήμερα με άλυτα εθνικά προβλήματα σε κρίση, όπως το Κυπριακό, το μεταναστευτικό και άλλα, με πολλές νέες και πρωτόγνωρες απειλές, όπως η πανδημία του κορωνοϊού το αγωνιστικό πνεύμα και οι πνευματικές προϋποθέσεις του 1821 αποκτούν ιδιαίτερη αξία και σημασία. Η βαθιά γνώση της ιστορίας και ο στοχασμός πάνω σ' αυτή, μας θωρακίζει και μας εξοπλίζει.

Δεν μπορούμε και δεν θέλουμε να ξεχάσουμε το ένδοξο παρελθόν μας, δεν θα αρνηθούμε τους μάρτυρες και ήρωες προγόνους μας.

Η μοντέρνα σχολή του ιστορικού αναθεωρητισμού καταλήγει μοιραία στον εθνομηδενισμό.

Ένας λαός με ρίζες , όπως ο Ελληνικός, δεν θα καταλήξει ποτέ νεκρό έκθεμα στο μουσείο της ιστορίας, όπως οι Σουμέριοι, οι Βαβυλώνιοι και οι Φοίνικες.

Τελειώνω με την αναφορά στον μεγάλο μας ήρωα Θεόδωρο Κολοκοτρώνη που διεκήρυττε: **« ο Θεός έβαλε την υπογραφή του για την ελευθερία της Ελλάδος και δεν την παίρνει πίσω!»** Αυτή, λοιπόν, τη ρήση του Γέρου του Μοριά την επαναλαμβάνουμε και σήμερα.

Ζει ο Θεός και ζει η Ελλάδα!

Σας ευχαριστώ εκ βαθέων.